

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XLVII (41)

Štev. (No.) 48-49

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

8. decembra 1988

Dejanje, ne besede

Že pred časom smo večkrat omenjali v našem listu, da se bo ob volitvah novih amandmajev za jugoslovansko ustavo pokazalo v resnični luči, kaj prazaprav hoče slovenska partija. Prej bo lahko govorila in govorila, tedaj pa bodo morali z besedo — ali z volilnim glasom na dan.

Nismo imeli čisto prav. Pokazalo se je že prej ob sodbi četvorice. Sicer so se SZDL ter vsa slovenska partija in njen vrh, skupno z vsem slovenskim narodom, postavili na stran toženih, a je vse ostalo le pri besedah. Ko pa je bilo treba kaj več storiti, so takoj začeli govoriti o "spoštovanju zakonov", "ne izzivati" in podobno. Torej so v praksi dali prav Beogradu.

Sedaj pa je napočil čas sprejetja ustavnih sprememb. Že dalj časa so te gozile po Sloveniji, kjer so jih takoj v začetku označili kot centralistične in za Slovenijo nesprejemljive. Tako je, denimo, Društvo slovenskih pisateljev to javno, točno in dokumentirano izjavilo ter predlagalo, da se debata o teh amandmajih sploh ne prične, ker so v bistvu nesprejemljivi.

Kaj se je dejansko zgodilo? Vsi poslanci — razen enega, pisatelja, so volili za sprejetje debate na podlagi teh amandmajev.

Slovenska javnost se je pozneje splošno uprla. Mladina, tako z veliko kot z malo začetnico, pisatelji, juristi, novinarji, itd. Bili so soglasni, da pelje ta pot v še večjo odvisnost od centrale, partije in vojske.

Kaj je storila ZK? Kaj poslanci? Kaj SZDL? Navidez so prevzeli javno mnenje in začeli govoriti o potrebi "pokončne države", "suverenosti slovenskega naroda", "demokratizaciji" itd. Tako Kučan kot Stanovnik in Smole. In za njimi vsi drugi nižji aparatčiki. Ustanovili so komisije, ki so v Beogradu predlagale popravke ustavnih popravkov, ki so jih ne-

kaj tudi tam sprejeli.

Medtem se je doma širilo in razširilo mnenje, da je treba tako važno stvar kot je nova ustava, sprejeti ali odkloniti s pravimi volitvami, ne pa v parlamentu, kjer volijo poslanci, sami izvoljeni po delegatskem sistemu, torej ne po ljudstvu. Kako to deluje, je bilo videti pred kratkim, ko so po delegatskem sistemu volili novega člana predsedstva SRS in kjer po partijskem pritisku in mahinacijah ni bil izvoljen Janša, čeprav je bilo po anketah jasno, da je bila večina "baze", to je ljudstva, zanj.

Zato so zahtevali demokratično usmerjeni Slovenci, ki jih je danes večina, da se izvede plebiscit. In ker je bilo jasno, da bi partija ta plebiscit izgubila, je kljub vsem govorancam izvedla svojo nalogo — kot so ji ukazali iz Beograda.

V začetku novembra so v slovenskem parlamentu odklonili plebiscit, češ da ni več potreben, ker so v Beogradu itak sprejel slovenske popravke, pred tednom pa so istotam sprejeli te nove ustavne amandmaje.

Pa da ne bo kdo mislil, da so bili amandmaji zaradi Slovencev popravljeni in decentralizirani. Kot pravi zadnji proglas Društva slovenskih pisateljev, so bil le malo olepšani, ostali pa so prav tako centralistični kot prej, vojska je ostala enako protežirana, prevladajo zvezni zakoni nad republiškiimi, itd.

Kaj to briga partijo. Govorila je celo o junaškem "sestopu z oblasti", a ko je bilo treba nekaj storiti, je storila to, kar je delala vedno — sledila ukazom centralizma nadnarodne partije. zakulisnih odločb in volje ostati na stolčkih.

To je rezultat vsega govorjenja in metanja peska v oči Slovincem. Nova narodna izdaja!

Ne po besedah, po njih dejanjih jih boste spoznali!

Tine Debeljak ml.

29. oktober v Clevelandu

V nedeljo, 30. oktobra 1988, so Slovenci v Clevelandu slovesno obhajali 70-letnico prve slovenske vlade 29. oktobra 1918 po osvoboditvi izpod Avstro-Ogrske. Proslava je bila v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. v Clevelandu. Več kot 200 ljudi se je udeležilo proslave, kar je zadovoljivo, a z ozirom na pomembnost proslave bi morala biti večja udeležba.

Program je vodil Rudi Knez, napovedovalec je bil Jože Likozar, ki je v uvodnih besedah stvarno orisal zgodovinski pomen proslave. Glavni govornik je bil dr. Rudolph M. Susel. Vse je potekalo brez presledkov, vsi so odlično opravili svoj del programa. Župan mesta Cleveland, George V. Voinovich, je osebno izročil proklamacijo mesta Cleveland — 29. oktober - Dan slovenske neodvisnosti — in je tudi odredil, da je na ta dan na mestni hiši poleg ameriške plapolala tudi slovenska narodna zastava. Ob koncu programa so navzoči soglasno sprejeli resolucijo, objavljeno spodaj.

Na programu so nastopili Fantje na vasi, ki so odlično zapeli ameriško in slovensko himno, pevski zbor Korotan, folklorna skupina Kres, dram. društvo Lilija in slovenski šoli pri Sv. Vidu in Mariji Vnebovzeti. Tudi najmlajši so v različnem slovenskem jeziku zavzeto podal svoje vloge — recitacije. Prizrčno ganljiva je bila zaključna točka simbolično izvajanje "Domovina", ki so jo izvajala 3 dekleta, oblečena v slovenske narodne barve ob spremljavi mehke melodije Domovina. To točko je podala folklorna skupina Kres. Ob zaključku so vsi nastopajoči — večina v narodnih nošah — prišli na oder in Fantje na vasi so z zanosom zapeli Slovenec sem, tako je mati d'jala...

Po mnenju mnogih je to bila doslej največja in najpomembnejša proslava slovenskega narodnega praznika v Clevelandu. Bistveni namen proslave je bil, da ameriški Slovenci javno izrazimo solidarnost s Slovenci v domovini, ki se prav v tem času morajo trdo boriti za svoje narodne pravice.

Ameriški Slovenci so se pred 70 leti mnogo močneje in bolj učinkovito zavzemali za osvoboditev svojih rojakov v domovini. Po vseh večjih mestih od Kalifornije do New Yorka so Slovenci prirejali velike manifestacije v podporo rojakom v domovini, javne parade v Chicagu, Clevelandu, Pittsburghu in New Yorku, katerih se je pri vsaki udeležilo več kot tisoč ljudi. Bodimo tudi mi v tem kritičnem času složni!

Jože Melaher

ZBOROVALCI

na proslavi 70-letnice slovenske narodne neodvisnosti v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, dne 30. oktobra 1988 so sprejeli in javno odobrili sledečo

RESOLUCIJO

Ko se Amerikanci slovenskega rodu spominjamo proglasitve neodvisnosti slovenskega naroda 29. oktobra 1918 na temelju 14 točk predsednika ZDA W. Wilsona, kot pogoja Avstro-Ogrski za končanje prve svetovne vojne, opozarjamo vlado ZDA na kršenje človekovih pravic in na kršenje načela enakopravnosti slovenskega naroda z vsemi drugimi narodi v Jugoslaviji, ki preživlja v zadnjih letih hudo družbeno, politično in gospodarsko krizo. Ta kriza prav v zadnjih mesecih zaradi zastojevanja socialnih, političnih, u-

stavnih in narodnostnih sporov ogroža sam obstoj Jugoslavije.

Vodniki SR Slovenije izjavljajo, da je sedanjo krizo v Jugoslaviji mogoče rešiti samo na temelju popolne enakopravnosti vseh njenih narodov v polnem spoštovanju človekovih pravic, kot so jih pred 40 leti uzačevali Združeni narodi, pred 10 leti pa konferenca za evropsko varnost in sodelovanje v Helsinkih. Amerikanci slovenskega porekla dodajamo, da bo to možno samo v polni politični svobodi v vlado SR Slovenije, ki si jis bo narod izbral na svobodnih, tajnih volitvah.

Vlado ZDA pozivamo, da v svojih odnosih z Jugoslavijo upošteva navedena dejstva in zahteve slovenskega naroda v Jugoslaviji po popolni verski, družbeni, politični in gospodarski svobodi, kot jo uživamo v naši deželi.

Upoštevanje navedenih dejstev in zahtev slovenskega naroda v odnosih ZDA do Jugoslavije — kakor tudi do vseh držav vzhodnega bloka — bo pospeševalo rešitev sedanje skrajno nevarne družbene, politične in gospodarske krize v Jugoslaviji in s tem prispevalo k ohranitvi miru v tem delu Evrope in na vsem svetu.

Kakor smo bili Amerikanci slovenskega rodu pred 70 leti ob koncu prve svetovne vojne solidarni s Slovenci v domovini v borbi za svobodo izpod Avstro-Ogrske večstoletne vladavine — deputacijo ameriških Slovencev je takrat sprejel sam predsednik ZDA — tako smo Amerikanci slovenskega porekla solidarni zdaj s Slovenci v Jugoslaviji, ki se prav v tem času zopet morajo boriti za svoje narodne pravice. Te so jim sicer v sedanji jugoslovanski ustavi zajamčene, toda vlada SFR Jugoslavije v Beogradu jih dejansko krši in jih hoče sedaj z ustavnimi dopolnili bistveno omejiti.

V imenu Amerikancev slovenskega porekla,
SLOVENSKA PISARNA
6304 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Janšev politični program

Tako osnovne oblike organiziranja in gibanja kot tudi najvišji predstavniki in politični organi v Zvezi bi morali biti programsko, finančno, kadrovsko in organizacijsko samostojni in neodvisni od ostalih političnih organizacij ali državnih organov. Zveza na republiškem nivoju bi imela samo osnovni program, v katerem bi bile opredeljene nekatere demokratične principne oziroma ključne točke, za katere bi se zavzemala, kot na primer:

4.1. Svoboda posameznika, ki je omejena samo z enakovredno svobodo drugih, svoboda političnega organiziranja in priznavanje politične konkurence, kar omogoča svobodo izražanja, predvsem govora in tiska;

4.2. Tržno gospodarstvo z različnimi vrstami lastnine in z legitimizacijo vseh posledic, ki iz tega izhajajo;

4.3. Svobodo vsakega naroda so samoodločbe, vključno s pravico do odceplitve;

4.4. Neutralna in aktivna miroljubna zunanja politika, ki omejuje sodelovanje z državami, ki so v vojaškem spopadu in izključuje vsako trgovanje z orožjem in vojaško opremo.

(ZSMS bo delovala, da uresniči) zahteve po pravni državi in po vplivu civilne družbe na politično odločanje, spremembo kazenske zakonodaje oziroma ukinitve verbalnega delikta, zahteve po neposrednih volitvah, po večji samostojnosti gospodarskih organizacij, predloge o upoštevanju ekoloških kriterijev v razvojnih načrtih, zahteve po neideološki šoli in neideološki armadi, enakopravnosti jezikov in pisav v JLA, samostojnosti sodstva, priznavanju ugovora vesti, prednostnem znanstvenem in tehnološkem sodelovanju z razvitim svetom, večji vključenosti v evropske gospodarske, kulturne in družbene tokove, ustanovitvi kmečkega sindikata in kmečke mladinske organizacije, na projekt alternativne televizije, na zahteve po osebni odgovornosti pri sprejemanju političnih odločitev itd....

Posebno pozornost bomo posvetili **ustavnim spremembam**. Naredili bomo vse, kar bo v naših močeh, da bodo ustavni amandmaji sprejeti po demokratični poti z referendumom.

Prihaja čas, ko si mora ta generacija hočeš nočeš spet priboriti na-

zaj svoje perspektive, svojo sedanjost in vizijo prihodnje družbe, ustvariti in uresničevati svoje ideale. Prišel je tudi čas, ko je treba jasno povedati, da smo pač svoja generacija in ne več Titova ali čigarkoli že, da je minil čas štafetnih diredajev, maškarad in udarniških parol in da odrekamo pravico komurkoli, da bi manipuliral z nami. Hočemo neideološko šolo, ki bo mlademu človeku nudila temeljna, raznovrstna in kvalitetna znanja brez ideološke navlake in brez težnje po vzgoji usmerjenih generacij. Hočemo gospodarsko in družbeno politiko, ki bo temeljila na stroki, znanju in selekciji po sposobnostih. Hkrati zahtevamo odgovornost. Odgovornost za zgrešene družbene eksperimente, kot je usmerjeno izobraževanje, za nes pametno zunanjo in notranjo zadolženost, za korupcijo, za neupravičeno klanje zgodnjih petelinov, za zapravljanje perspektiv.

Na očitke, da je naš program boj za oblast, odgovarjamo prihrdilno. Nikoli ne bomo pristali na to, da je oblast rezervirana samo za nekakšno avantgardo. Naš program torej JE boj za oblast in sicer za tisti del oblasti in vpliva, ki mladi generaciji povse normalno pripada glede na njen prispevek k družbeni akumulaciji in razvoju in za tisti del vpliva, ki nam pripada glede na dejstvo, da smo mi tisti, ki bomo v največji meri in najdlje trpeli posledice preteklih in sedanjih odločitev.

S tem pa ne odrekamo pravice drugim, da sodelujejo pri političnem odločanju. Nikakor sebe in svoje organizacije ne smatramo za edine pametne in sposobne v tej družbi. Zato zahtevamo možnost organizirane politične konkurence v okviru široke demokratične platforme, ki naj na eni strani prepreči politične monopole in na drugi strani zagotovi učinkovito politično odločanje.

Nobenega zaupanja več nimamo v tiste, ki so nas pripeljali v sedanjo krizo. Kljub temu pa so prav ti več ali manj še vedno na oblasti v vseh republikah in pokrajinah, njihov največji domet na zvezni ravni pa so zaprte seje in komunikacije, s katerimi skrivajo jalovost svojega početja in nesposobnost, da bi prznali prave vzroke krize in svojo odgovornost zanj.

Bojazen Slovencev

Hans Winkler, dopisnik „Die Neue Voralberger Tageszeitung“, je konec oktobra komentiral zadnje zasedanje centralnega komiteja jugoslovanskih komunistov v Beogradu, ko naj bi se „jugoslovanska linija“ ponovno uveljavila in naj bi večina navzočih odločno odklonila „nacionalizem častihlepnih voditeljev in samozvanih prerokov“. Za osrednjo partijo je ostalo Titovo geslo „bratstva in enotnosti“ edino uporabna vodilna smer. Odločno zahteva, da se izvedejo ekonomske, družbeno-politične in ideološke reforme, ki so bile sklenjene konec maja, ker naj bi se edino na ta način lahko premostila sedanja državna kriza. Predsednik Dizdarević je branil ustavno državno zakonodajo, ker naj bi le-ta bila predpogoj za stabilnost Jugoslavije, katere ugled je v zadnjem času predvsem zaradi zadnjih nemirov silno upadel. Celo dolgoletni inozemski prijatelji so sumili, da so demonstracije zadnjih mesecev ognjišče potencialne krize. Ker bo v letu 1989 v Jugoslaviji zasedanje nevrščenih držav, je nujno potrebno, da vlada vzpostavi v državi stabilnost, ki je po pravih pogojev za takšna zasedanja.

Na potek zasedanja centralne komunistične partije je po mnenju častnikarja Winklerja verjetno tudi

vplivalo zadržanje Slovencev, ki so se nekaj dni pred zasedanjem izjavili za „pot reform in odklonili srbske agitacije“. Zato so slovenski partijski voditelji krepko posegli v debato, toda za močnimi besedami so inozemski opazovalci slutili — strah! Hans Winkler nadaljuje: „Mali narod na skrajnem severnem delu te večnarodne države predstavlja komaj eno osminko vsega prebivalstva v Jugoslaviji, gospodarsko pa so Slovenci močnejši in zaslužijo več deviz, kakor katerakoli druga republika. Imajo veliko višji življenjski standard kakor narodi na jugu. Ta njihov gospodarski položaj pa med ostalimi narodi ne rodi samo občudovanje, temveč bolj zavist. Obratno pa Slovenci sumijo, da njihove tako težko prislužene devize druge republike po nepotrebnem zapravljajo.“

Po mnenju omenjenega častnikarja se Slovenci bojijo, da bi se srbski nacionalizem — katerega vzpostavlja in vzpodbuja Srb Slobodan Milošević — prevzel velesrbsko idejo in ga zato vzporedujejo s srbskim nacionalizmom bivšega kralja Aleksandra, ki je „razbil kraljevino Srbob, Hrvatov in Slovencev“ pred drugo svetovno vojno.

D-ova.

POCITNICE SE BLIŽAJO IN NAS KLICEJO!

V OSRČJE KORDOBSKIH GORA IN PLANIN!

Vsi potrebujemo spremembe

Ljudje si želijo in iščejo spremembe. Čim bolj odhaja leto, tembolj podzavestno pritiska v tebi želja po drugačnosti. Blíža se čas največjih letnih sprememb — počitnice.

Čutiš, da bi ti v resnici bile potrebne. Še železo se obrabi, pa bi človek ne potreboval obnove svojih življenjskih sil?

Kako temu najbolj ustreči?

Da si vzamemo potrebni oddih — počitnice, in jih najbolj koristno preživimo!

Današnji potrošniški čas je drugačen od tistega pred 30 ali 40 leti. Nov način življenja, z modernimi pripomočki in ponudbami in zahtevami, nam ne prinaša toliko obljubljenih in pričakovanih koristi. Vsak je primoran skrbeti za svoje zdravje in se brigati zase. Zato je mnogim treba premišljeno svetovati in jim pomagati.

Koliko bolezní in še večjih nezgod bi bilo ljudem lahko prihranjenih, če bi si pravočasno znali in mogli pomagati!

Vzemi si potrebni letni oddih!

Nikdar ti ne bo žal izdatkov zanj! Saj čutiš, da te stiska na vseh koncih in krajih. Škriples kot star obrabljen stroj. Korajžno končaj s prevelikimi naporí, ki ti ne prinašajo uspeha pri delu in se pošteno odpočij! Bodi kakor pameten gornik, ki želi od svoje ture v gore užítka, veselja, sproščenosti in bogatih spoznanj in doživetij. Ravnaj kakor on: vsake toliko se za hip ustavi, pretehtaj prehojeno pot in izmeri dolžino in višino, ki te še kliče. Premišljena tura je zlata tura!

Menjaj okolje in zrak in poznane ljudi!

Ne izgovarjaj se, da boš ostal v miru doma, kjer si in boš imel tako najboljše počitnice. To je varljivo pričakovanje. Ti moraš nekam, kjer boš videl druge hiše, drugačne ceste in poti, predvsem pa svet, ki bo „nosil drug obraz“. Privoščí ženi, da bo lahko pozabila na nakupovanje, na štedilnik, na skrb dnevnega „menuja“. Zasluži, da sede že k pripravljeni mizi!

Počitnice se bližajo in nas kličejo.
Kam?

V osrčje kordobskih hribov in planin!

Tam vas čaka Počitniški dom dr. R. Hanželiča!

Saj vem, da se pogosto in prijetno spominjate nanj. Ne more vam iz spomina, če ste že vsaj enkrat bili tam. Na tih planotí stoji: ob njem je cerkva Matere božje, ki vas sprejme z jutranjim pozdravom. Sonce siplje na sadno drevje gorkoto, da so breskve vsak dan bolj vabeče in se čakajoče sladke marelice in slive ponujajo kot na dlani. In hruške, jabolka in orehi! Pa prav zapeljive jagode na grozdju! In gobe, pravi jurčki po dežju.

Komaj sto ali dvesto metrov v dnu dolinice je čisti potoček Dolores: v njem se hladimo, ob obrežju pa srkamo sončne žarke, da smo že vsi temni kot zamorci. Še v svežem večeru potem žehti iz nas preobilna gorkota kot iz pečice pozimi, ko se počasi ohlaja.

Tedaj nas pokliče zvonček k pripravljenim mizam. In vabi sladke ríohanec! En kozarček al' pa dva...

Zvečer še obstoíš ob borovem gozdičku, ki mu tako nebeško lepo dehtijo nasmoljene vejice, da hlastaš po tem odišavljenem zraku: pljuča ti čisti in živce ravna in pomirja. Ne verjameš? Pridi in se boš prepričal! Na nebu žarijo nikdar preštete zvezde na plavem žametnem firmamentu. Oglej si jih tu, v mestu jih ne boš videl. Poišči Južni križ!

Nato pa te zaziblje noč v sladko spanje, ki ga že dolgo takega ne poznaš! Kdo ni potreben miru, oddiha, počitka! In spanja!

Pred več kot 30 leti se je ustanovitelj Doma, dr. Hanželič, ustavil na tej planoti. Zagledal se je v planine, zastrmel v nebo in vzklíknil: „Tu bom postavil Dom! Za otroke in odrasle. Tukaj bom branil slovenski jezik in pesem v srcih otrok, ko bodo prihajali na počitnice.“

Ni se ustrašil dela, še manj skalovja in trnja in stroškov. Vse je vložil vanj. Sanje so postale resnica!

Tako hodimo še danes v Hanželičev dom iskat zdravja in miru in dobre volje, kadar se prijatelji ob večerih „skupaj vzamemo“. Predvsem pa občudovat vztrajnost, delo in dobroto človeka, ki še vedno bedi nad svojo domačijo od tam zgoraj izpod Gemelas...

S ponosom priznam, da sem lani slavil petindvajsete počitnice v tem prelepem kraju — v Doloresu.

Pa še vedno upam najti kak nov komeček ali cvet divje rože, ki je doslej ostal skrit mojim očem! Zato me Córdoba vsako leto znova vabi med svoje razkošje...

- Najlepša priložnost za oddih v zatišju Počitniškega doma dr. R. Hanželiča.
- Izredno zdravo planinsko podnebje na 1.000 metrov višine.
- Možnost lepih sprehodov in daljših izletov.
- Nova in preurejena stanovanja s kopalnicami s toplo vodo.
- Vrtovi in borov gozdič za počitek v prijetni družbi.
- Zdrava domača hrana.
- Slovenska knjižnica.
- Vsakodnevna sv. maša v cerkvi Matere božje.
- Zmerne cene, ki jih drugje ne boste našli, plačljive v obrokíh, za družine z otroki popust.

Kordobski vrtnar

Tisti večer je sonce razlilo vse svoje zlato kakor iz močnega vedra po pobočjih nad samotnim Mástilom pa tja do raztegnjenih Gemelas.

„Kako so nocoj lepe planine! Čudovite barve!“ je vzkliknil prevzet gospod Rudolf.

Molče sem mu pritrđil, da ga ne bi motil v zamaknjenosti. Nato pa sem le še dodal: „Lahko bi jih primerjali le s tisto rajsko podobo, ko sonce posveti v zoreči jeseni na gorice nad Ormožem...“

Na dom, na ljubo domačijo!

Okrenil je lica proti meni in rahel nasmeh se je zganil na njih. Rekel pa ni nič. Čutil pa sem, da so ga moje besede v hipu preselile v daljni domači svet, med gorice pod božjim varstvom.

Ampak tisti svet, gorice s klopotci, vesela dekleta s pisanimi rutami med tršjem, fantje s polnimi brentami grozdja in vriski in prepevanje povsod, je bil tako neznansko daleč in nedosegljiv, da ga je tudi tenkega občutja srce le še komaj zaslutilo. Dolga leta in neizmerne razdalje so posrkale pesem, ki je nekoč od tam še polna življenja trkala na njegov spomin. Zdaj se samo še zadnje slutnje upirajo izginotju v drhteči duši...

Toda Rudolf je postal že pred desetletji resnični človek! Slek je sanje, v katere se je dotle oblácil. Daljni svet se ne vrne nikdar več. Spremenil se je, kakor ljudje na njem. Kakor precepljeno drevo: novo cvetje z drugim sadjem, čeprav pod istim soncem. Kljub temu bi še bil rad videl tam vse takó kakor je bilo nekoč.

Po večerji smo modrovali pri vodnjaku. Sonce je že zlezlo za zapadno hribovje. Le še svetloba njegove poti je ostala za njima. Zlata pobočja so bila že davno pokrita s sivino večera. Izza sadnega drevja prihaja častilec zemlje in svečenik ožji. Ramo mu težijo kramp, lopata in grablje.

Ustavi se ob našem krogu. Lopato prisloni k drevesu, na kramp in grablje pa se opre in počiva.

„Koliko zemlje so že prevrgle te grablje,“ pripomni nekdo in vsi se zazremo vanje. Polovica zob je obrabljenih, drugi jim manjkajo. „Kako ste jih obrabili!“

„Ko bi imel tu zemljo, ki sem jo z njimi zravnal, visok kup bi je bil! Čezenj bi ne videli,“ je pojasnil. „Ne želim se spominjati na široke kopice trnovega grmovja... Kjer stojimo, so bile kamnite čeri, med spranje, četudi le v pest zemlje, se je vsililo trnje. Ni ga bilo lahko ugnati. Koliko dela, preden sem raztolkel kamenje, vrtal luknje in zasadil prvo drevje... Preveč bi bilo govoriti!“ Zamahnil je z roko, kako da mu je neprijetno spominjati se na tiste dni. „Danes je vse mimo: glejte breskve in slive, prav lepo zorijo, tudi grozdje bo sladko, čeprav pade zorenje v polno jesen.“

„Večkrat razmišljam, kako zmore en sam človek opraviti toliko dela. Kdo bi vsega preцениl?“ ga je stari Miha pohvalil. „Pa še to bi rad vedel, kako mož oltarja služi tudi težaškim opravilom?“

„Ora et labora! Moli in delaj!“ je izdal povelje Rudolf.

„Tako govorijo zgodovinske kronike o časih, ko so krčlivi grmovje za nova naselja in kloštre,“ sem se vmešal.

„Isto velja še danes, če ima kdo trdno voljo! Poglejte mene!“ je pokazal nase. Veselje ob opravljenem delu mu je žarelo v nasmehu. „Grem, da dobim še kaj večerjice!“

POČITNIŠKI DOM DR. R. HANŽELIČA

STROŠKI ZA STANOVANJE IN HRANO VPLAČANI
V SLOGO DO 15. 12. 1988 SO SLEDEČI:

	OTROCI				ODRASLI
	od 1-2 let	2-6	6-12	12-18	
1. Nova stavba	22	39	63	84	95
2. Chaletí	16	35	56	76	84
3. Stara stavba	10	27	44	62	70

Dojenčki zastonj!

Popust: na 3. in 4. otroka 5% — od petega otroka naprej 10%.
Možnost vplačevanja s karto SLOGA.

Po 15. decembru se računajo stroški za hrano po dnevnih cenah.
Pismene prijave poslati na: Počitniški dom dr. R. Hanželiča,
R. L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires.

Za informacije vam je na uslugo: Rant France T. E. 629-3016;
Jerman Ivan T. E. 769-0976.

„Zakaj nikoli ne prisedete z nami k večerji?“ smo ga pobarali.

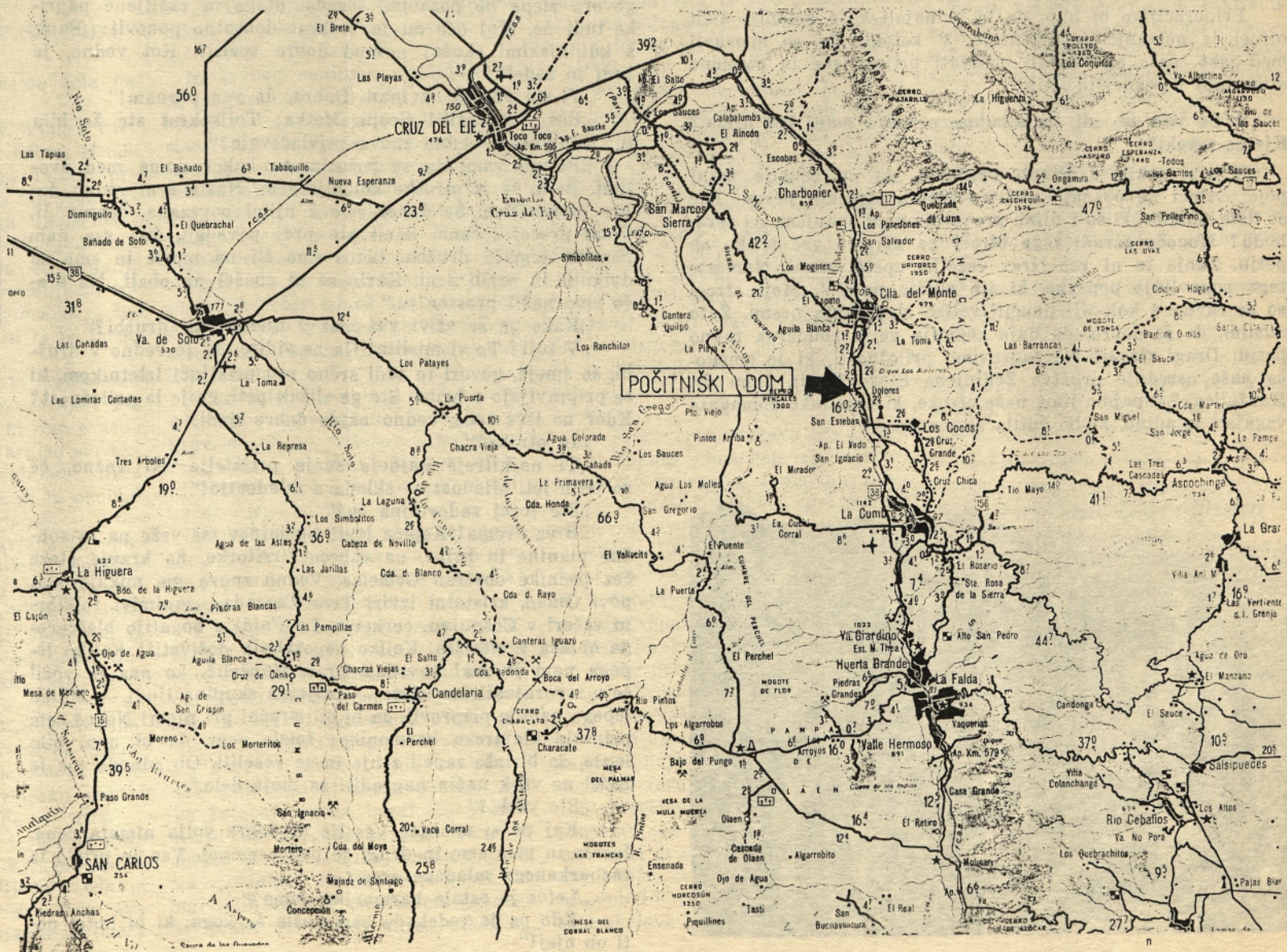
„Zgubil bi tedaj najprijetnejši čas za delo. Rad delam, ko se zemlja ohlaja in gledam, kako sonce obliva hribe z večerno zarjo...“

Miha je že nekaj let prihajal sem na počitnice. Zato je dobro poznal Rudolfa in dela, ki ga je opravljal na tej svoji domačiji. Dolgo v noč nam je govoril, kako je nekoč pričoval, da ga bodo študentje presenetili s prihodom v njegov Dom in se predali študiju in razglabljanju novih časov in poti ter iskali smernice, ki jih terja današnja doba. Stal bi bil med njim z novo vedrino in ljubeznijo očetovskega srca.

Ni jih pričakal. Kakor da bi tudi nje bil novi čas precepil in bi rodili drugačno cvetje in drugo sadje, kakor ga je on želel videti.

Ni se znašel več. Svet, ki so ga bile vajene gledati njegove oči, se je čez noč spremenil. Le v ta idilični borov gozd še niso pljusnili novi sovražni vali.

Zato so k njemu vsako leto zahajale kolonije lepote željnih slovenskih šolariev.

Cerkvica v Dolforesu in kip žalostne Matere božje

Pogovor dr. Jožeta Krivca z go. Meto Vombergar

1. Mnogo se govori in piše o izletih in otroških kolonijah. Kaj menite vi o njih?

Osebnostno nisem bila nikoli spremljevalka naših šolskih kolonij, pač pa spremljam njih delo. Več mojih otrok je preživelo nepozabne trenutke ravno v kordobskih hribih v otroški koloniji. Skupinski izleti so lahko velik pripomoček naši vzgoji, pa tudi obratno, lahko poderejo, za kar smo se starši trudili leta in leta. Zato otrok ne moremo pustiti v katerokoli kolonijo. Poiskati moramo tako, ki bo našim otrokom nudila razvedrilo v krščanskem duhu.

2. Kaj pa naša kolonija v Domu dr. Hanželiča v Córdoba?

Ena takih je ravno slovenska otroška kolonija, ki vzgaja naše otroke tudi v narodnostnem duhu. Utrjuje jih v slovenskem jeziku, uči slovensko moliti, peti, se pogovarjati, se igrati. Je res dopolnilo naše verske in narodne vzgoje. V Domu dr. Hanželiča mladina preživi dva tedna na svežem zraku, v stiku z naravo, odmaknjena od mestnega hrušča. Tam se zdravstveno okrepi, poglobi v verskem življenju in utrdi v slovenski zavesti.

3. Kaj pridobijo otroci v šolski koloniji?

Moji otroci so v koloniji veliko pridobili. Zanje je bila kolonija prva vaja k samostojnosti in družabnosti. Vživeti so se morali v sožitje z drugimi otroki in se odpovedati sebičnosti. Pridobili so si nove prijatelje z istimi ideali. To prijateljstvo se goji še danes in jim daje pobudo za skupno delo. Neprecenljive vrednosti je tudi vsakodnevna maša, redna skupna molitev pri jedi, večerna molitev in stik z vodjem.

V koloniji tudi pripravljajo več nastopov (Silvestrovo, sv. Trije kralji). Na ta način se vadijo v slovenskem jeziku. Veliko pojejo. Naučijo se veliko cerkvenih in narodnih pesmi.

Delajo tudi izlete po bližnjih hribih in s tem še bolj živijo z naravo. Kakšno doživetje naših otrok, ko pridejo na vrh gorá in morejo v takih višinah še posebej doživeti lepote božjega stvarstva. Ker je eden glavnih namenov kolonije utrditev naših otrok v slovenskem duhu, bi se morali truditi, da bi bila kolonija čim bolj slovenska, zlasti pogovorni jezik tako med vodstvom kakor tudi pri otrocih. To odvisi zlasti od priprave vodstva za to važno nalogo.

Priporočljivo bi bilo, da bi prihajali v to kolonijo tudi otroci iz notranjosti Argentine. V koloniji bi se spoznali med sabo, nato pa skušali obdržati prijateljske in pismene stike tudi v poznejših letih.

4. Se vam ne zdi, da mladina prepeva manj kot nekoč? Kje so vzroki?

V slovenskih družinah opažamo, da se čedalje manj poje. Otroci ne poznajo niti slovenskih otroških pesmi. Kje so tiste mamice, ki so z njimi prepevale pred spanjem, na sprehodu? Mogoče zaradi tega otroci ne uživajo več toliko ob petju. Zanje to ni več izraz veselja, sproščenosti. Namesto tega ponavljajo popevke, ki jih slišijo na TV. Moji otroci so se ravno v koloniji naučili veliko slovenskih pesmi. Zato mislim, da je dobro, da daje kolonija velik poudarek ravno petju. Dragi starši! Ne zapravimo priložnosti, ki jo omogoča naše osrednje društvo Zedinjena Slovenija in Dom dr. Hanželiča. Zaupajmo jima naše otroke, ki nam tako pomagata vzgajati mladino, ki bo čutila slovensko.

Na počitnicah

Pod senčnimi borovci, med katerimi sanjari skrivnostno „sveta hiša“, po domače farovž, je sedela in vrtela pletilne igle. Vsake toliko se je zazrla v načrt, po katerem so se križale v vse smeri linije križcev.

„Vi, gospa Metka?“ sem jo iznenadil, ko sem se ji tiho približal...

„Tu imam mir! Fantiča sta legla s Karlom k malemu počitku. Tako bom lahko nemoteno sestavila nekaj vzorcev, za katere so me naprosile gospe.“

„Torej: možiček k počitku, sinčka sanjarita, ženka pa na delo...“

„To ni delo, zame je užitek, če pogruntam kaj novega in morem koga razveseliti.“

„Onega dne ste mi rekla, da ste bila tu že večkrat na počitnicah. Jaz se vas spomnim le enkrat, čeprav sem odbil že 25 krat vsakoletnega prihoda.“

Prisluhnila je in me pogledala. „To je že lepo število. Z vami res ne morem tekrovati: trikrat kot šolarica kolonije, večkrat kot učiteljščenica, zdaj pa že drugič z možem.“

„Čestitam vam! Malo je tako vztrajnih. Mnogi nas zapustijo in se po letih spet vračajo, ko spoznajo, da je v Hanželičevi koloniji lep košček domačnosti, udobnosti, veselja ob pesmi in slovenski besedi, ob iskreni in zaupni molitvi, pa tudi trikrat dnevno pri slovenski mizi. Mislite, da je to brez vrednosti?“

„Gotovo ne! Tako okusnih dobrot, kakršne zna pripraviti gospa Ivanka, ni najti kjerkoli.“

„Seveda! Prav, da ste našo kuharico zasluženo pohvalila. Komu ne prija pohvala? Jaz ji večkrat rad malo ponagajam — sva pač iz sosedstva Pristave doma — in naročim prijazni streljajki, naj skuša poizvedeti, kdaj bo „gobolja“ rižota na vrsti.“

Takoj mi prinese odgovor: „Gospa Ivanka pravi, da šele po nadevanih paprikah, ko bo ostala kaka polovička ekstra za vas.“ Nekoč sem si namreč pri dodatku zaželel še polovičko paprike. Poslala mi je pa celo, dolgo in ozko, pa s pripombo, „češ v naši kuhinji ne delamo polovičk“. Tega odgovora zlepa ne pozabim, seveda, dolge in zašiljene paprike tudi ne. Moj oče mi je večkrat dobrotno ponovil: „Fant, s kuhinjskimi skušaj povsod dobro voziti! Kot vedno, je tudi to zadel!“

„Vi ste včasih navihan. Dobro, da vas poznam!“

„Res, le včasih! Gospa Metka: Tolikokrat ste že bila tu. Kaj vas je vedno znova privlačevalo?“

„Povem vam, da se počutim tu kakor doma med svojimi. In to že iz otroške kolonije sem. Našla sem vedno dobre prijateljice. Še danes sem z njimi povezana, čeprav živimo precej ločeno. Sami ste prej povedali, kaj vse nam pomeni domača družba. Letos smo šli na morje in smo se dvignili in prišli sem. Karlo se ni znašel na obali. Na srečo smo našli prostor tu.“

„Kako pa se vživi vaš mož v njemu tuji družbi?“

„V tuji? To vi mislite! Ga ne vidite, da je vedno v družbi, se smeje, govori in tudi srčno rad priključi izletnikom, ki se pripravljajo v hribe. Ste ga slišali peti, če je le priložnost? Kdor ne išče sebe, vedno najde dobre ljudi.“

„In otroka?“

„Ti najhitreje najdejo svoje prijatelje. Ni važno, če so istih let. Mladost se sklada z mladostjo!“

„Ste torej zadovoljna tu?“

„Brez dvoma! Kopica lepih spominov me veže na te sončne planine in hribe, na vabečo Urritorko, na kravje steze čez pašnike onstran Gemelas. Vedno znova me mikajo slapovi Olaen, kristalni izviri Tres Cascadas, zanimivi folklorni večeri v Cosquinu, cerkev v La Faldi z bogatijo bleščečega oniksa v oltarjih. Koliko nepozabnih doživetij! Koliko lepega nam je znal povedati prof. Hanželič, ko nas je vozil še v tovornjakih na izlete — prijetna skupina ljudi — koliko lepega nam je pripravil, da bi bili srečni pri njem! Nekoč sem prinesla klavirsko harmoniko: želela sem, da bi nam bilo lepše, da bi laže zapeli z njo in se veselili. Ob odhodu me je hotel na vsak način nagraditi za moje delo.“

„Ste vzela?“

„Kaj pa si mislite! Veselje in dobra volja nimata cene. Igrala in pela sem in drugi so peli z menoj. Vse je prišlo iz razburkanega mladega srca.“

„Letos je ostala harmonika doma?“

„Kdo pa je vedel, da bom našla še koga, ki bi hotel peti ob njej!“

Povratek

Čudovita je moč pesmi, ki nas veže in je tudi ob slovesu tista, ki nam najgloblje prodre v srce.

Tiste, ki smo vse dni skupaj prepevali, nas še enkrat ogrne mehka noč med kordobskimi hribovjem. Zapojemo, požbožno vdano in še dolgo potem nas ogrevajo čudovite pesmi tega zadnjega večera.

Z njimi se razidemo, pozabimo pa jih nikoli. Leto za letom postajamo tam ob cerkvi v večernem mraku, pojemo in vedno pogrešamo nekoga, ki je lani pel z nami, pa letos ni prišel več. Kako prav bi nam prišel še njegov glas! Mislim na veselega Franceta, ki je zadnji večer točil vabljive kapljice z darežljivo roko za čistejše glasove; na živahno obiskovalko, ki so ji venci pesmi oživel dušo, omrtvelo v kanadskih širjavah; na drobno učiteljico Anico, ki ji je lepa pesem bila najljubša simfonija večera; na skrivljenega Rudolfa, ki smo mu zapeli zadnjo, da jo zdaj lovi le še v akordih spominov z rodne domačije: Ze čriček prepeva.

Pojemo: naša je mladost, naša je pomlad, naše so rože! Vse vriska, vse kipi, le ljubezen je tiha in ostaja skrita v dnu srca.

Vse mineva, vse se umirja: korajžni vriski, kipeča pesem.

Odhajamo. Po črni cesti brzijo kolesa naših vozil. Za nam raste razdalja od krajev sončnih dni...

Tudi domov je prijetno hiteti!

ZDRAVNIK DR. MIHA STARIHA POTRJUJE: POČITNICE V CORDOBI KORISTILJO NAŠEMU ZDRAVJU

Koliko komu koristi, menim starejšim in otrokom, preživeti nekaj tednov ali več dni v Hanželičevem domu v Córdoba, lahko pripomnimo nekaj zanimivih idej ali higienskih

Sploh je znano, koliko je važno, da se človek vsaj enkrat na leto sprosti in zamenja okolišne in delo, da spremeni ritem svojega življenja in se na ta način izogne škodi, ki mu ga lahko povzroči stres.

Ni važno to, koliko se človek naspri med počitnicami, koliko in kaj pojé raznih jedi in da uživa kar največ more. Je že res, da brez užitka ni počitnice, ampak vse mora biti pomerno in urejeno. Hanželičev dom nam v tem nudi najboljšo obliko tega. Malokje bi človek našel tako urejen hotel, kar se tiče reda, urnikov in predvsem z domačo slovensko hrano.

Otrokom pa še posebej pomaga! Ni povsem mogoče z znanstvenimi metodami popolnoma dokazati, koliko se zboljša odpornost v organizmu proti bolezni. Je pa jasno v medicini to, da so čisti zrak, zdrava hrana in zadostni počitek osnova za zdravje. Cordobski zrak je bil izbran v Argentini že prejšnje stoletje kot najboljši za zdravljenje tuberkuloze in je bilo pri tem veliko uspehov. Ni s tem rečeno, da pomaga vsakomur; povsod so izjeme. Vendar menim, da je dobro za veliko večino.

Skozi odprtine borovcev je nebo nalilo sinje barve v njene oči: kakor da bi odblesk lepote kraja kipel iz njih.

„Vi še kaj pojete? Spominjam se vašega glasu, ko ste peli po večerni molitvi pri cerkvi. Še vem, katero: Nocoj pa, oh, nocoj...“

Umolknil sem. Spomin na zlati večer se me je dotaknil. Tem bolj, ker se ga radi spominjajo še drugi, ne le sam. Kaka gruča nas je bila!

„Če pridete drugo leto spet, prinesem harmoniko,“ mi je obljubila.

Približali so se Karlo in fantiči.

„Pravkar obljubljam, da se snidemo drugo leto spet tu!“ je Metka pojasnila možu. „Ampak s harmoniko.“

„Kakor boš odločila. Saj veš, da ti zaupam. — Ampak danes je vroče. Se ne bi šli pohladi v tolmunček v dolinico La Toma? In povabimo še gospoda z nami,“ je predlagal prijazno Karlo, se ozrl name in nato pogledal na uro.

„Dobra misel. Sem zato!“ mu je pritrdila Metka.

Tudi jaz sem prikimal. „Izvrstno!“

Avto je odbrzel proti Capilla del Monte in se obrnil mimo cerkve v ozko zeleno dolinico. V dobre pol ure smo se že hladili v kristalni vodi tolmunčkov pod strmim hrbtom Gemelas.

MALI OGLASI

ARHITEKTI

Andrej Duh — načrti, gradnje in vodstvo del v Bariločah in okolici; nepremičninski posli. — P. Moreno 991, 5. nadstr. C. — 8400 Bariloche; Tel. 0944 - 24771.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta šenk. T. E. 762-2840.

ADVOKATI

dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sredo, petek od 17 do 19, Don Bosco 168 - San Isidro; T. E. 743-5985.

dr. Franc Knavs — vsakovrstne civilne, delavske in trgovske zadeve v Capitalu in Pcia. Bs. As. — Tucumán 1455, 9. nadstr. E - T. E. 45-0320 - poned., torek, četrtek od 16 do 20.

POGREBNI ZAVOD

ORIENTE S.R.L. — Prevozi — Poroče — Rešilni avtomobili — Pogrebi. Za Slovence 15% popusta. Rep. O. del Uruguay 2651 (ex Camino de Cintura), San Justo, prov. Bs. As. T. E. 51-2500.

ZA DOM

POHIŠTVO: za jedilnice, spalnice, dneve sobe, moderno in angleški stil. Tine Kovarič. — T. E. 765-1682.

REDECORA — celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge — Bolívar 224, Ramos Mejía, T. E. 654-0352.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje — Andrej Marolt, Martínez de Hoz 211, San Miguel, T. E. 664-4374.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — Andrej Marolt, Avellaneda 216, San Miguel, T. E. 664-1656.

SERVIS

Dolenc Lojze — popravila barvne TV, video-kaset, radio-snemalcev, kaset in avdio — Cerviño 3942, San Justo, T. E. 651-2176.

TRGOVINA

Delikatosa Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadra severno od postaje Liniers).

Alpe Hogar — Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826 Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385, 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. E. 312-2127.

Kreditna zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN — Slovenski dom - Córdoba 129 Tel. 755-1266 - Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Joško Šavli

Nagelj - slovenska roža

(14)

V Bolgariji je narodna roža vrtnica (rosa), bolgarsko ruža, kot znano, najbolj značilna kultura tamkajšnjega vrtnarstva oz. cvetličarstva. V tej deželi gojijo vrtnice na obširnih poljih, obirajo njihove cvetove ter jih predeljujejo v znamenito rožno olje, ki ga izvažajo. Uporabljajo ga potem za izdelavo parfumov, ker je močno dišeče. Po pridelavi rožnega olja zavzema Bolgarija v svetu vodilno mesto.

V Makedoniji velja za narodno rožo vrtni mak (papaver somniferum), makedonsko afion, živo rdeče barve. Tudi v tem primeru gre za značilno kulturo, ki jo gojijo na poljih. Gojenje se je razširilo v prvi polovici prejšnjega stoletja, ko so iz maku na veliko začeli pridobivati opij. Proti koncu tega stoletja so ga v precejšnjih količinah izvažali preko Soluna v svet, kjer so ga uporabljali v zdravstvu. Makovo seme se poleg tega uporablja tudi za slaščice, npr. za potico. Iz njega pa pridobivajo tudi makovo olje, ki je prijetnega okusa in tudi zdravilno.

Slovenska kulturna akcija
14. kulturni večer

Film iz Slovenije o naši emigraciji

Razseljena oseba

z debato.

V petek, 16. decembra, ob 20., v Slovenski hiši

Slovenski dom v Mendoza
Slovenska kulturna akcija
15. kulturni večer

Še bomo peli...

Nova knjiga izbranih narodnih pesmi ravnatelja Marka Bajuka.

Knjigo bo predstavil predsednik ZS Lojze Rezelj.

Sodeluje Mendoški pevski zbor.

V Slovenskem domu v Mendoza, 18. decembra ob 11.

ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽENA
ter
SPZ GALLUS ob 40-letnici

prisrčno vabita na

Slovenski božič
Matija Tomc
na odru Slovenske hiše

v soboto, 17. 12. ob 19.15 sv. maša v nedeljo, 18. 12. ob 19. uri
nato uprizoritev v dvorani uprizoritev v dvorani

ZA OTROKE DO 12. LETA BO VSTOP BREZPLAČEN

Režija: Miha Gaser Scena: Tone Oblak

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS — Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA RAMOS MEJIA. V pritižu poslopja Sloga, Moreno 129. Od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure. T. E. 658-6574 — 654-6438.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Urađuje ob četrtkih od 20. do 22. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) H. Irigoyen 2756 T. E. 651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (gdč. Julka Moder).

Cena največ štirih vrstic \$ 12.- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 40.-.

Darujte v tiskovni sklad!

Ali imata danes druga dva naroda na Balkanu, Albanci in Grki, svojo narodno ali ljudsko rožo, ni bilo mogoče dognati. In prav tako ne za narode Severne Evrope, za baltske in nordijske. Pač pa je raznovrstno cvetje zelo priljubljeno pri narodih Vzhodne Evrope, ki imajo tudi svoje narodne rože.

Tako velja v Ukrajini za ljudsko rožo visokorasli rožlin (althea rosea), ukrajinsko ruža ali malva. V Evropo so jo bili zanesli že v času križarskih vojn. Postala je dokaj priljubljena in je veljala za Marijino rožo. Šteli so jo med vrtnice. Zrase tudi do 2 m visoko. Ukrajincem je prisposoba lepote. Cvetove temno vijoličaste barve uporabljajo za barvanje vina, steblo pa tudi za vlakna. V ukrajinski ljudski pesmi pa se neradko omenja brogovita (viburnum opulus), ukrajinsko kalyna. Ima snežno bele, kepaste cvetove in jo imajo za prisposobo dekleške lepote. Med priljubljenimi cvetovi pri Ukrajincih sodijo tudi mak, plavica in že zlasti zimzelen, ukrajinsko barvinek.

ZDA

Baragova zveza je na banketu v Marquette ob letošnjih Baragovih dnevih izbrala, kot vsako leto, za služnega člana. To pot je bilo priznanje dvojno: ga. Frances Novak iz Clevelanda in ga. Frances Ne-manich iz Euclida.

PRIDOBIVAJTE NOVE NAROČNIKE!**V Slovenskem domu v Carapachayu**

bo v nedeljo, 18. tega meseca

skupno

DRUŽINSKO KOSILO

Prijetelji doma, lepo vabljeni!

Pač pa velja za narodno rožo Ukrajincev predvsem sončnica (heli-anthus annuus). To rastlino so svoj čas prinesli iz Amerike. V prejšnjem stoletju pa so dognali, da njena semena vsebujejo veliko olja in jo v ta namen začeli gojiti po poljih. Največji nasadi so nastali prav v Ukrajini, kjer so jo že v prejšnjem stoletju pridelali po več tisoč ton na leto. Njene liste in cvetove uporabljajo tudi v ljudskem zdravilstvu za boleznijo pljuč in grla. Tudi v tem primeru je postala torej narodna roža rastlina, ki jo gojijo kot značilno in zelo razširjeno poljsko kulturo, katere pridelek je namenjen za izvoz. Po tej rastlini, oz. roži je dežela poznana v svetu. (To smo videli že v primeru Bolgarije in Makedonije.)

Pri Belorusih je priljubljena roža plavica (centaurea), ki rase v žitu. Okoli domov pa gojijo zlasti georgine (dahlia) in plamenke (plox). Toda za belorusko narodno rožo velja lan (linum), čigar plavi cvet se nahaja tudi v grbu te dežele. Tudi v tem primeru je postal narodni cvet značilna poljska kultura dežele, ki vsebuje tudi zdravilne lastnosti in seveda hranljive snovi. Iz njenih stebel pridobivajo vlakna za izdelavo platna, zato so jo gojili že v predzgodovini, že pred nekaj tisočletji.

Tudi na obsežnem ozemlju, ki ga naseljujejo Rusi, obstaja več ljudskih rož. Ozemlje je tako veliko, da se posamezni predelji po podnebnju

OBVESTILA ESLOVENIA LIBRE

ČETRTEK, 8. decembra:

Romanje ramoške in sanmartinske verske skupnosti v cerkev Marije Pomagaj ob 18.30.

PETEK, 9. decembra:

V Slovenski hiši ob 19.30 sv. maša za pokojne člane, nato ob 20 občni zbor Slov. katoliškega starešinstva, s prigrizkom.

ČETRTEK, 15. decembra:

Seja upravnega sveta Zedinjene Slovenije ob 20. uri.

PETEK, 16. decembra:

Film Razseljena oseba v okviru SKA v Slov. hiši, ob 20.

SOBOTA, 17. decembra:

Slovenski božič na odru Slovenske hiše v izvedbi pevskega zbora „Gallus“.

NEDELJA, 18. decembra:

Slovenski božič na odru Slovenske hiše v izvedbi pevskega zbora „Gallus“. V Slov. domu v Carapachayu družinsko kosilo.

V Mendoza predstavitev knjige Še bomo peli.

SREDA, 21. decembra:

Božični sestanek Lige žena-mati v San Martinu.

POIZVEDBI

Sorodniki prosijo vse, ki bi kaj vedeli o Janezu Bečarju, iz Dolenje vasi pri Cerknici, ki je živel v Colonia Julia v Río Negro, da nam to sporoče na uredništvo.

Enako prosijo tudi sorodniki v domovini za podatke o Antonu Korene, ki naj bi umrl pred nekaj leti, da sporoče podatke na uredništvo.

Najlepša hvala!

„Ne jokajte, če odhajam. Moja pot v Večnost se pričinja. Od tam vas bom spremljal in prosil Boga za vas vse.“

Globoko užaloščeni sporočamo, da nas je v jutranji zarji prvega petka 2. decembra po dolgi, težki bolezni, v 67. letu starosti za vedno zapustil naš ljubi mož, oče, stari oče, stric in tast

Franc Pleško

Pokopan je bil 3. decembra na moronsko pokopališče. Čutimo veliko dolžnost, da se zahvalimo predvsem msgr. dr. Mirku Gogali in č. g. Tonetu Rantu SDB za obiske in prinašanje sv. zakramentov na dom in v bolnišnico ter članom ustanove Opus Dei za oporo v molitvi.

Iskrena zahvala msgr. dr. Starcu, prof. Bergantu in župniku Škerbcu za molitve ob krsti, kakor tudi vsem, ki so ga prišli kropiti.

Hvala vsem darovalcem vencev in vsem tistim, ki so nam v času bolezni s pomočjo stali ob strani.

Pri pogrebnih sv. maši, ki jo je v moronski stolnici daroval č. g. Tone Rant SDB, smo prosili zanj božjega usmiljenja. Ohranimo pokojnega v lepem spominu.

Zalujoci: žena Marija roj. Pikec hčerki Mojca in Helena z družino sin Pavel zet Norbert vnuka Lavra in Andrejček svakinja Mara Pleško z družino; v domovini sestri Lojzka in Marija; bratje Tone, Peter, Stane in Pavel, vsi z družinami

Buenos Aires, Ljubljana

Fundador: MILOŠ STARE

REDACCION Y ADMINISTRACION:

RAMON L. FALCON 4158

1407 BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: 69-9503

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

dr. Tine Debeljak, Tone Mizerit,

dr. Katica Cukjati, Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual No. 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije za l. 1988: Za Argentino \$ 250; pri pošiljanju po pošti \$ 300; Združ. države in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 60 USA dol.; obmejne države Argentine 53 USA dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 45 USA dol.

V Evropi lahko kupite Svob. Slovenijo: v Trstu: knjigarna Fortunato, Via Panigani 2; v Celovcu: knjigarna Mohorjeve družbe, Viktringer 26.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTA DOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES - T. E. 362-7215

PORAVNAJTE NAROČNINO SVOBODNE SLOVENIJE! NE ČAKAJTE OPOMINOV, KI POVZROČAJO STROŠKE VAM, UPRAVI PA NEPOTREBNO DELO.